

Kronika • Chronicle

In memoriam

Akademikas Juozas LAZAUSKAS (1931–2010)

2010 m. spalio 11 d., eidamas 80-uosius metus, po sunkios ligos mirė vienas žymiausių Lietuvos agronomų, Lietuvos mokslų akademijos (LMA) tikrasis narys (akademikas), Rusijos žemės ūkio mokslų akademijos užsienio narys, LMA žurnalo „Žemės ūkio mokslai“ redakcinės kolegijos pirmininkas (iki 2007 m.), narys, profesorius habilituotas daktaras Juozas Lazauskas.

Juozas Lazauskas gimė 1931 02 08 Vilkininkuose, Leipalingio valsčiuje. 1958 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją (universitetą). Pradėjęs dirbti Lietuvos žemdirbystės instituto (LŽI) Vokės filiale, ėjo įvairias pareigas: jaunesniojo mokslo darbuotojo, skyriaus vedėjo, direktoriaus pavaduotojo, direktoriaus. Net 33 metus vadovavo LŽI Vokės filialui.

1963 m. apgynė kandidato (daktaro) disertaciją „Daugiamėčių lubinų biologinės savybės agrotechnikos ir selekcijos įtakoje“, 1971 m. – daktaro (habilituoto daktaro) disertaciją „Lubinų auginimas ir panaudojimas Lietuvoje“. Nuo 1986 m. – profesorius. Nuo 1990 m. – Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys (akademikas). 1991–1995 m. – LMA Biologijos, medicinos ir žemės ūkio mokslų skyriaus Žemės

ūkio mokslų sekcijos pirmininkas. Nuo 1995 m., LMA įkūrus Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrių, buvo skyriaus pirmininko pavaduotojas. Profesoriaus iniciatyva nuo 1994 m. pradėtas leisti LMA žurnalas „Žemės ūkio mokslai“. Jis buvo šio mokslinio žurnalo redakcinės kolegijos pirmininkas (iki 2007 m.), vėliau – narys.

Akad. Juozas Lazauskas – žymus mokslininkas, Lietuvos mokslo visuomenei gerai žinomas ir daug nusipelnęs ne tik agronomijos, bet ir visam žemės ūkio mokslui. Profesoriaus kaip agronomo ir mokslininko veikla labiausiai susijusi su Pietryčių Lietuvos nenašių lengvų dirvožemių problemomis. Už nuopelnus Lietuvos žemės ūkio mokslui 1981 m. jam suteiktas Lietuvos nusipelnusio mokslo veikėjo vardas. Akad. Juozas Lazauskas yra 10 augalų veislių bendraautoris – tai seradėlių ‘Neris’, esparcetų ‘Žilvinai’, ‘Meduviai’, bulvių ‘Aistės’, lubinų ‘Smėliai’, ‘Augiai’, ‘Trakiai’, ‘Vilčiai’ ir kt. Akademikas vienas ar su bendraautoriais yra publikavęs 12 knygų ir per 500 mokslinių bei mokslo populiarinimo straipsnių, kitų leidinių. Daug straipsnių yra parašęs „Žemės ūkio enciklopedijai“.

Profesorius labai daug laiko ir dėmesio skyrė jaunųjų mokslininkų kvalifikacijos tobulinimui ne tik Lietuvos žemdirbystės institute, bet ir Lietuvos žemės ūkio universitete, Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institute bei kitose mokslo ir studijų institucijose, kuriose buvo ir mokslinių tarybų narys. Akademikui vadovaujant apginta per 20 daktaro disertacijų. Profesorius dalyvavo 14 habilitacinių darbų, taip pat kitų doktorantūros studijų komisijų darbe, buvo Baltarusijos ir Latvijos žemdirbystės institutų mokslinių tarybų, kuriose disertacijas gynė ir Lietuvos mokslo darbuotojai, narys. Svarbūs Akademiko darbai nuveikti sprendžiant šalies gamtosaugos problemas.

Nemažas Akademiko indėlis ir į Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo, kurių nariu jis buvo, veiklą.

Tai buvo nepaprasto darbštumo, pareigingumo, stiprios valios ir atsidavimo darbui asmenybė. Netekome nuostabaus kolegos, erudito, žymaus agronomo ir mokslininko. Atmintyje išliks Jo atidus dėmesys bendradarbiams ir didelė tolerancija.

Akad. Veronika VASILIAUSKIENĖ
N. k. Albinas KUSTA
LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius